

«Δημοτική Πρωτοβουλία Στάση Βύρωνα» – Κων/νος Σταθόπουλος:

Η εποικοδομητική συζήτηση, ώστε να προσεγγίσει κανείς με νηφαλιότητα το θέμα του σχεδίου «Καλλικράτης», χρειάζεται να εκτιμήσει την προηγούμενη μεταρρύθμιση, αυτή του «Καποδίστρια 1».

Μέχρι σήμερα, δεν έχουν αξιολογήσει τον «Καποδίστρια 1» οι κυβερνήσεις, τα υπουργεία, η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος. Δεν την έχουν αξιολογήσει η συντριπτική πλειοψηφία των Δήμων και φυσικά ο Δήμος Βύρωνα.

Με το πρόγραμμα «Ι. Καποδίστριας», δημιουργήθηκε το θεσμικό πλαίσιο της συγχώνευσης σε 1.034 δήμους και 133 κοινότητες αντίστοιχα.

Το πρόγραμμα αυτό και η νέα διοικητική δομή που εισήγαγε βελτίωσαν μεν, σε επί μέρους πλευρές την Τοπική Αυτοδιοίκηση, αλλά δεν την κατέστησαν ούτε ισχυρή ούτε αποτελεσματική.

Η μεταρρύθμιση που επιχειρήθηκε, δεν πέτυχε τους στόχους της και δεν ανταποκρίθηκε στις μεγάλες προσδοκίες που καλλιέργησε.

1. Η μεταρρύθμιση αυτή, δεν συνοδεύτηκε με ριζική αλλαγή του πολιτικού και διοικητικού συστήματος, με αποτέλεσμα ο συγκεντρωτισμός να είναι κυρίαρχος.
2. Μειώθηκε και με ευθύνη των αιρετών αρχόντων αντί να αυξηθεί, η προσβασιμότητα του πολίτη στις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων.
3. Τα τοπικά συμβούλια, ουσιαστικά χωρίς αρμοδιότητες και κυρίως χωρίς τη δυνατότητα να διαχειριστούν αυτόνομα πόρους, γίνονται δέσμιοι των διαθέσεων του εκάστοτε δημάρχου.
4. Η εξυπηρέτηση των πολιτών, γίνεται με όρους του χθες, μέσα από μια γραφειοκρατική και στην πράξη αναποτελεσματική οργανωτική αντίληψη. Δεν είναι τυχαίο ότι υπήρξε μικρή αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, οργάνωσης, πληροφορικής και επικοινωνίας.
5. Η καθημερινότητα του πολίτη, ελάχιστα βελτιώθηκε.
6. Η μεταφορά κάποιων αρμοδιοτήτων, χωρίς τη διασφάλιση των αντίστοιχων πόρων, όπως για παράδειγμα οι κοινωνικές δράσεις, που θα πρέπει να είναι κύριο στοιχείο της πολιτικής των Δήμων, δημιουργεί τεράστια προβλήματα.

Απλήρωτοι εργαζόμενοι, με συμβάσεις αορίστου ή ορισμένου χρόνου, με προγράμματα stage <<δέσμιοι>> βουλευτών, πολιτευτών και κομματικών παραγόντων, δήμαρχοι στην πλειοψηφία τους χωρίς συλλογικό αγωνιστικό-δικαστικό προσανατολισμό, συνθέτουν το τοπίο.

Ταυτόχρονα νέες αρμοδιότητες, παραμένουν χωρίς την πέπουσα κρατική χρηματοδότηση.

Οι πόροι ιδιαίτερα, οι εθνικοί μειώνονται, κάτω και από το βάρος μιας άνευ προηγουμένου κρίσης, που σαρώνει τους οικονομικά αδύνατους.

Δυστυχώς όπως όλα δείχνουν, η μεταρρύθμιση που σχεδιάζουν τείνει να εξαντλήσει τη δυναμική της, στη μείωση των υπαρχόντων Δήμων, μέσω συνενώσεων, με την αλλαγή των ορίων των περιφερειών και την αιρετή εκλογή των οργάνων τους. Η εκλογική σκοπιμότητα δεν αποκλείεται στα σχέδια.

Ο βασικός στόχος είναι να δημιουργηθούν ισχυροί Δήμοι, που υποτίθεται θα εξορθολογήσουν (μειώσουν) τις δαπάνες τους. Αυτό θεωρητικά είναι σωστό.

Για να επιτευχθεί μια τέτοια ριζοσπαστική μεταρρύθμιση, οι προϋποθέσεις είναι:

- α] Η οικονομική αυτοδυναμία και αυτοτέλεια της Τ.Α.
Η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να είναι ανεξάρτητη από το κράτος, την εκάστοτε κυβέρνηση και τους μηχανισμούς πολιτικής και οικονομικής εξουσίας. Το υπάρχον ασφυκτικό, οικονομικό πλαίσιο, που δημιουργεί και αναπαράγει δημάρχους επαίτες, πρέπει να αλλάξει ριζικά.
Σήμερα η Τ.Α. στην Ελλάδα διαχειρίζεται το 3,3% του ΑΕΠ. Ο μέσος όρος στην διευρυμένη Ε.Ε., προσεγγίζει το 11,5%. Άρα το αίτημα της προοδευτικής φορολογικής μεταρρύθμισης και αποκέντρωσης, που σημαίνει τη μεταφορά και όχι την επιβολή νέων φόρων, γίνεται περισσότερο επίκαιρο από ποτέ.
Στην Ευρώπη για παράδειγμα, ο φόρος Ακίνητης Περιουσίας δεν ανήκει παρά μόνο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αυτό σε συνδυασμό με την αντιστροφή της σχέσης άμεσων και έμμεσων φόρων, την απλοποίηση του φορολογικού συστήματος και τις νέες αρμοδιότητες στους Δήμους, θα δώσει άλλες δυνατότητες στον θεσμό. Και πάνω απ' όλα να δοθούν τα παρακρατηθέντα χρήματα από την κεντρική διοίκηση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- β] Η ουσιαστική δημοκρατική αποκέντρωση, εξουσιών και αρμοδιοτήτων, αφού αποσαφηνίσει πλήρως το κράτος τις αρμοδιότητες που θα κρατήσει.
- γ] Η δημιουργία δήμων, που θα είναι κύτταρα λαϊκής εξουσίας, συμμετοχής, διαβούλευσης και κοινωνικού ελέγχου.
- δ] Η δημιουργία δήμων που θα είναι οργανωμένοι, αποτελεσματικοί και θα προσφέρουν σοβαρού επιπέδου υπηρεσίες στους δημότες.
- ε] Η κατάργηση της κρατικής περιφέρειας. Αιρετή Δευτ/θμια Νομαρχιακή και Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.
- στ] Η καθιέρωση της απλής αναλογικής. Τα όργανα της Αυτοδιοίκησης πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικά της κοινωνίας.

Όλα αυτά, αν υλοποιηθούν, σημαίνει, ότι μειώνεται σημαντικά ο εναγκαλισμός κράτους και Τ.Α.

Βεβαίως για την υπάρχουσα κατάσταση στους Δήμους, δεν φτάνει μόνο το πολιτικό σύστημα, αλλά και οι ίδιοι οι αιρετοί άρχοντες.

Αυτό είναι το δεύτερο σημείο <<κλειδί>>.

Υπάρχουν αιρετοί που δεν συμβιβάζονται με την υποβάθμιση, αλλά με τον αγώνα και την προσπάθειά τους, δημιουργούν περιοχές και πόλεις παραδείγματα προς μίμηση.

Υπάρχουν όμως και άλλοι αιρετοί που:

- Δεν έχουν κανένα όραμα, απλά είναι <<εραστές>> της καρέκλας τους.

- Οι κομματικοί μηχανισμοί τους επιβάλλουν και τους χειραγωγούν, υποκαθιστώντας την κοινωνία.
- Λειτουργούν ως διαχειριστές, χωρίς διάθεση να συγκρουστούν με πολιτικές και συμφέροντα.
- Ανέχονται, αλλά και πολλές φορές καλλιεργούν, φαινόμενα αδιαφάνειας, κακοδιοίκησης και διαφθοράς.
- Θέλουν τους πολίτες θεατές, σε όσα γίνονται στον τόπο τους.

Οι πολίτες στην πλειοψηφία τους είναι απογοητευμένοι από τέτοιους αιρετούς.

Έχουν δίκιο! Έχουν όμως και ευθύνη! Είναι οι μόνοι που μπορούν να τους κλείσουν το δρόμο.

Οι σωστές επιλογές αντιπροσώπων είναι αυτές που μπορούν να δώσουν σάρκα και οστά στις μεγάλες προσδοκίες.